

*Видання здійснене за підтримки
Грузинського національного центру книги
і
Міністерства культури і охорони пам'яток Грузії*

**GEORGIAN
NATIONAL
BOOK
CENTER**

MINISTRY OF CULTURE
AND MONUMENT PROTECTION
OF GEORGIA

Баса Джанікашвілі

Angry Bird

П'єси

*З грузинської переклав
Гіоргій Арабулі*

PR-Prime Company
Київ

Angry Bird

П'єса

Дійові особи

Гіо — хлопець 16 років

Хатуна — дівчина 16 років

Тома — батько Гіо

Хасан — батько Хатуни

Нора — мати Хатуни

Дія перша

Картина перша

Вечір. Дім Хатуни. Вітальня. Як і у більшості сільських будинків, вона перевантажена непотребом та старими меблями. Стіл, диван, стільці, у кутку — кухонне приладдя. Хатуна читає книжку. Нора в'яже. Хасан щось пише у блокноті. Поруч із ним лежить калькулятор.

ХАТУНА: Тату, а наш бог — він який?

ХАСАН (*відривається від справи*): Це щось нове.

НОРА: Що це за питання, доню?

ХАТУНА: Мені цікаво. Я ніколи його не бачила.

ХАСАН (*намагається повернутися до справ*): Бога ніхто не бачив, доню.

НОРА: Він добрий.

ХАТУНА: Але, якщо ви його не бачили, звідки знаєте, що він добрий?

ХАСАН: По його справах знаємо, доню. Він завжди творить добро.

НОРА: А ще він справедливий.

ХАТУНА: Але який він?

НОРА (*полишає в'язання*): Що значить — який? Що це за питання?

ХАСАН (*уважно дивиться на Хатуну*): Тобі у селі щось говорили?

ХАТУНА: Ні, просто я постійно чую, що наш бог не такий, як бог у християн, і мені стало цікаво.

ХАСАН: Про християнського бога питай у християн. Я тобі вже сказав, що він добрий, і якби не бог, ані тебе, ані мене з мамою не було б. Нічого не було б на землі. Була б темрява й порожнеча.

НОРА: Якщо тобі, дійсно, цікаво, яким є бог, тато відведе тебе до мулли, і ти з ним поспілкуєшся. Він дасть відповіді на твої питання краще від нас.

ХАТУНА: А про муллу говорять, що він любить гроші й п'є.

ХАСАН: Це християни так говорять? Чого ти їх слухаєш?

НОРА (*відкладає в'язання на стіл*): Уже пізно, лягай спати... І більше такого не повторюй.

ХАТУНА: А хто бачив бога?

ХАСАН: Пророк Мухаммед.

НОРА: Він чув голос бога і написав священну книгу «Коран». Тобі б не завадило почати його читати.

ХАТУНА: А окрім Мухаммеда його бачив хто-небудь?

ХАСАН: Що з тобою, дитино?

ХАТУНА: Гарна відповідь (*глузливо*). І ви хочете, щоб я вірила в бога? (*після паузи*) Я хочу його побачити.

Цікаво, який він: високий, низький, старий, чи який?

НОРА: Лягай спати негайно!

ХАТУНА: Чому християни знають, яким є їхній бог, а ми — ні?

ХАСАН: Наша релігія забороняє зображувати бога.

ХАТУНА: А якщо зобразити бога, кому від цього буде погано? Давайте намалюємо його і будемо знати, який він. Мені, наприклад, цікаво.

НОРА: Ти перебуваєш під поганим впливом.

ХАСАН: Якби зображення бога, дійсно, було б необхідним, це зробили б ще твої предки.

ХАТУНА: Чому тоді християни намалювали свого? Хіба від цього їм стало гірше? Чи не краще було б, якби і ми намалювали?

НОРА: Замість зображення пророк божий написав книгу.

ХАТУНА: Книга і у християн є.

ХАСАН: Їхню, так звану, священну книгу не було написано за божим натхненням, як нашого Корану. Їхня книга — про життя їхнього святого. Бог там ні до чого.

ХАТУНА: Вони знайшли легкий вихід. Виявилися розумнішими від мусульман. Чи не легше створити зображення?

НОРА: Заговори вже.

ХАТУНА: Мухаммед — послідовник чи пророк?

ХАСАН (*чаша його терпіння переповнюється*): Коли Мухаммед був живим, його називали пророком,

оскільки він проголошував, даровані богом, слова. Потім його назвали послідовником. Мухаммед — останній послідовник нашого бога. А християни перетворили послідовника на свого бога. А тепер спробуй самотійно зрозуміти, у кого із нас більш правдивий бог.

ХАТУНА: Я не зрозуміла, якщо Мухаммед і Христос — послідовники, виходить, у нас із християнами — один бог?

НОРА: Хатуна!

ХАТУНА: А до Мухаммеда були послідовники? Чому його не зняли на фото або відео? Чому про це ніхто не подумав? Чи того, хто зняв, убили?

ХАСАН: Доню, тоді не було ані відео, ані комп'ютерів. Тоді була лише писемність.

ХАТУНА: Але малювати вони вміли? Намалював би його хто-небудь. Хай навіть Мухаммед намалював би нашого бога, якщо лише він його бачив. Хіба важко до цього додуматися?

ХАСАН: Не промовляй грішні слова. Бог покарає.

ХАТУНА: Тоді його намалюю я. Це ж не гріх?

НОРА: Я відведу тебе до мулли, і він тобі все пояснить.

ХАСАН: У християн три бога. А у нас — один.

ХАТУНА: У школі мені сказали, що у нас і християн — один бог.

ХАСАН: Як це так? Що за дурниці ти говориш?

ХАТУНА: Не знаю, так сказали. Ще сказали, що Христос для мусульман — один зі святих. Якщо це так, чому ви сваритеся із християнами?

ХАСАН: Тому, що вони не дають нам можливості молитися.

ХАТУНА: Чому? Самі вони моляться.

ХАСАН: Якщо ти не знаєш, то справа у цьому. А ти ще хочеш бога малювати.

ХАТУНА: Мені здається, в цьому немає нічого поганого.

НОРА: Пішли спати.

Хатуна підводиться. Нора йде за нею. Хасан певний час сидить у кімнаті один. Входить Нора.

ХАСАН: Я ледве стримався.

НОРА: Це добре. Якщо розпочалася б сварка, вона б лише вередувала.

ХАСАН: А може, треба було посваритися? Якщо хто-небудь почув би її питання до нас, навіть не уявляю, що було б. Чому його ніхто не зняв на фото...

НОРА: Досить, не ускладнюй, я й так знервована. Ти в цьому віці теж нічого не знав.

ХАСАН: Чого не знав? Що бога не могли сфотографувати у сьомому сторіччі?

НОРА: Не кричи. Сусіди почують (зачиняє вікна).

ХАСАН: Я відведу її до мулли.

НОРА: Спочатку потрібно домовитися, щоб він їй якось пояснив, щоб не розлютився через її питання. У її віці такі питання — звична справа.

ХАСАН: У такому віці не до школи ходили, а вже дітей народжували. А вона питає, чому бога ніхто не сфотографував. А якщо вона ще десь питатиме, куди я потім подінуся від сорому?

НОРА: Чаю налити?

ХАСАН (*дивиться на настінний годинник*): Пізно вже. Завтра йти на роботу.

НОРА: Ліжко готове. Лягай, я трохи приберу...

ХАСАН: Якщо завтра нам так і не дозволять молитися, я можу пролити кров.

НОРА: Не кажи так.

ХАСАН: Ти чула, як нас називали?

НОРА: Так, ну і що з того? В одне вухо влетіло — з іншого вилетіло.

ХАСАН: І хто їхній ватажок? Тома.

НОРА: Колись ви з Томою були друзями.

ХАСАН: Піду лягати...

*Хасан виходить. Нора прибирає у кімнаті.
Сцена темніє.*

Картина друга

*Біля паркану, позаду приміщення сільради,
сидить Гіо і грає на планшеті. Входить Хатуна.*

ХАТУНА: Гіо... Ледве вибралася.

ГІО: О, Хатуна? Прийшла? Я чекав, але почав без тебе.

ХАТУНА: Мої тільки поснули. У що граєш? (*сідас біля хлопця*)

ГІО: Енгрі бьордз.

ХАТУНА: Даси мені?

ГІО: Зараз. Пройду цей рівень і дам.

ХАТУНА: Що потрібно робити?

ГІО: Дивись, тут відтягуєш і стріляєш пташкою. Ось так... Бачиш?

ХАТУНА: Потрібно розвалити ці дошки?

ГІО (*вказує на планшет*): Так, бачиш?

ХАТУНА: Ех, була б у мого тата така пташка, розбивав би він будинки християн.

ГІО: А якби й у мого тата була б? (*сміються*)

ХАТУНА: Не показуй йому, бо він, дійсно, вигидає щось таке.

ГІО: Ти що, з глузду з'їхала? Що буде, коли він дізнається, що у мене є цей планшет? Звідки він у тебе, у кого поцупив, давай продамо...

ХАТУНА: Ти, дійсно, вкрав його в когось? (*Гіо припиняє грати. Дивиться на Хатуну*) Годі вже, дай мені. (*Бере планшет*) На це потрібно натискати, вірно?

ГІО: Так, а потім відпускаєш палець. Ось так.

ХАТУНА: Бачиш? Класно у мене вийшло. (*Якийсь час вони грають*)

ГІО: Сьогодні батько сказав мені, якщо цієї п'ятниці знову приїдуть ваххабіти, він їх уб'є.

ХАТУНА (*грає*): Дивись, я пройшла цей тур!

ГІО: Хатуна, твій батько ж не ваххабіт?

ХАТУНА: Це що таке?

ГІО: Не знаю. Але, як говорить мій батько, вони — терористи. Каже, що вони привернули на свій бік усе село.

ХАТУНА (*Грає*): Так, у мого батька трохи злетіла клепка.

ГІО: Він терорист?

ХАТУНА: Ні.

ГІО: Звідки ти знаєш?

ХАТУНА: А я не знаю.

ГІО: Давай, коли прийдеш додому, подивися, чи немає у нього зброї. Може, він планує терористичний акт і хоче висадити в повітря все село?

ХАТУНА: Подивлюся. А взагалі, було б добре, якби це село злетіло в повітря.

ГІО: Можна, щоб почали з нашої школи?

ХАТУНА: Я попрошу. Знаєш, що я придумала? (*Замовкає, напружено продовжуючи гру*)

ГІО (*Чекає Хатуну. Вона грає. Після паузи*) Знаєш, що зроби? Нишком глянь, чи є у твого батька гранати. Поцупимо їх, підірвемо школу і звинуватимо в цьому їх.

ХАТУНА (*Перестає грати, дивиться на Гіо*): А знаєш, гарна ідея!

ГІО: Потім твого батька схоплять, і він відчепиться від нас.

ХАТУНА: Я подивлюся. (*Продовжує грати*)

ГІО: Обов'язково подивись. Бо, коли почнеться навчання, буде вже пізно. *(Голосно звертається до Хатуни)* Чуєш мене?!

ХАТУНА: Чую, чого кричиш?

ГІО: Дай і мені пограти.

Хатуна *(Не віддає планшета)*: Ти ж грав до мого приходу.

ГІО: Я сам тільки прийшов.

ХАТУНА: Не бреш.

ГІО: Дай мені.

ХАТУНА: Знаєш, що я придумала? *(Не поспішає говорити, бо вона захоплена грою)*

ГІО *(Дивиться у планшет)*: Відтягуй ще.

ХАТУНА: Якщо я знайду в батька гранати, я скажу тобі, що ми маємо зробити. Ми повинні підірвати школу і будинок мого батька.

ГІО: Ти геть здуріла?

ХАТУНА: Ні. У підриві школи звинуватять мого батька, а у підриві мого будинку — твого.

ГІО: Як це?

ХАТУНА: А так, бо у твоєму будинку ми також сховано гранати.

ГІО: Так, але християни — не терористи.

ХАТУНА: Знаю, але це буде винятком. *(Сміються)*

ГІО: А якщо мого батька звинуватять і у підриві школи?

ХАТУНА *(Припиняє грати)*: Послухай, хіба ти не знаєш, що відбувається у селі?

ГІО: А що відбувається у селі?

ХАТУНА: Священик із твоїм батьком борються з мусульманами.

ГІО: Це я знаю, скажи щось нове.

ХАТУНА: Чого тобі ще потрібно?

ГІО: Чому твій батько підірве школу?

ХАТУНА: Тому, що він терорист.

ГІО: А чому мій батько підірве будинок твого батька?

ХАТУНА: Тому, що мій батько терорист. Важко допетрати?

ГІО: Добре, дай-но сюди. *(Силою відбирає планшет, починає грати)*

ХАТУНА: Головне, щоб мій батько, дійсно, був терористом.

Сцена темніє.

Картина третя

Дім Гіо. Тома сидить на кухні. Входить Гіо.

ГІО *(Не очікував побачити батька)*: Не спиш?

ТОМА: Що ти робиш біля сільради щоночі?

ГІО *(Зволікає з відповіддю)*: Там безкоштовний інтернет.

ТОМА: Безкоштовний що?

ГІО: Інтернет.

ТОМА: І навіщо тобі безкоштовний інтернет?

ГІО: Ми навчаємося, батьку. В інтернеті є книжки, яких у нас немає. Там і читаємо.